

DE KRAAN KÁN DICHT

Tweede Kamerfractie
februari 2015

GROENLINKS

Er gaat niets boven Groningen. En niets mag boven de veiligheid van de Groningers gaan. Daarom moet de gaskraan dit jaar nog fors dicht. Naar maximaal 30 miljard kuub per jaar, zoals de toezichthouder twee jaar geleden adviseerde. En de gaskraan kán verder dicht. GroenLinks laat zien hoe.

De gaskraan dichtdraaien tot het geadviseerde veiligere niveau zorgt jaarlijks voor minder inkomsten. Wat ons betreft is er niets belangrijker dan de veiligheid van de Groningers, ook geld niet. Op de korte termijn loopt het begrotingstekort licht op. Dat is wat ons betreft de enige juiste keuze.

Maar we kunnen de gaskraan dicht draaien zonder failliet te gaan, zoals de marktdenkers van VVD-huize wel eens beweren. Door een aantal slimme maatregelen te nemen kunnen we de gederfde inkomsten

grotendeels opvangen en tegelijkertijd energiebesparing en vergroening stimuleren. Op de wat langere termijn leveren onze maatregelen geld op.

De gaskraan dichtdraaien naar 30 miljard kuub per jaar kost ongeveer 1,8 miljard euro in 2015. Dat bedrag loopt af naar ruim 1,1 miljard euro in 2020. We blijven hiermee aan de conservatieve, hoge kant. Zo zijn flinke prijsdalingen op de gasmarkt hierin nog niet meegenomen.

GroenLinks stelt drie maatregelen voor waarmee deze inkomstenderving grotendeels opgevangen kan worden: Het geld uit het topsectorenbeleid geven we niet langer uit aan grote multinationals of innovaties die leiden tot meer CO₂-uitstoot. Wie veel gas verbruikt gaat daar wat meer voor betalen. De NAM gaat minder profiteren van Groningen-gas.

Gerichter topsectorenbeleid

De subsidies uit het topsectorenbeleid zijn mede ontstaan door de beschikbaarheid van geld uit de aardgasbaten. De effecten van dit beleid zijn onduidelijk en onbewezen. Toch delen ministeries jaarlijks 2,6 miljard euro uit. Dat kan anders en beter. GroenLinks wil dit topsectorenbeleid herijken.

We bezuinigen structureel 500 miljoen euro op het topsectorenbeleid. Niet langer gaat er geld naar grote gevestigde multinationals. Niet langer gaat er geld naar innovaties die zorgen voor méér CO2 uitstoot. De rest van het geld voor het topsectorenbeleid gaan we alleen nog gericht inzetten voor échte innovaties en start-ups die leiden tot aantoonbare verduurzaming.

In het eerste jaar levert deze maatregel 150 miljoen euro op. Dat loopt op tot 500 miljoen euro in 2017.

Een solidariteitsbijdrage voor gas

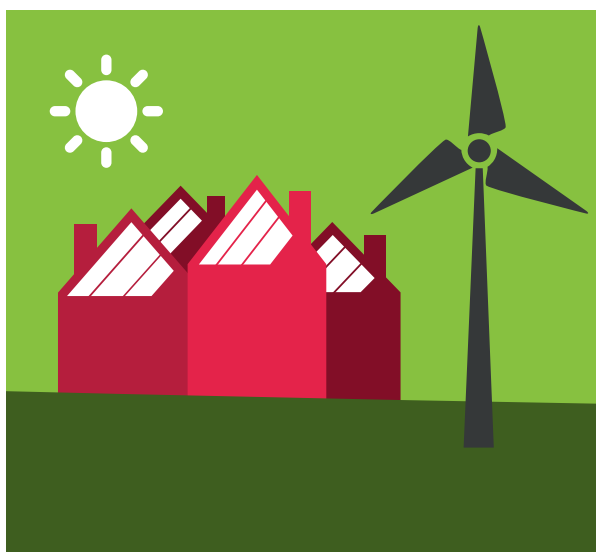
Om de verkoop van ons gas zoveel mogelijk te stimuleren betalen we in Nederland van oudsher veel minder belasting voor gas dan voor elektriciteit. Ooit leek dat logisch, maar die tijd ligt ver achter ons. Nu de aardbevingen toenemen en de gasvoorraad slinkt, is dat goedkope gas niet meer te rechtvaardigen. Nu moeten we juist de overstap van gas naar elektriciteit stimuleren. Elektriciteit valt immers op te wekken met schone energiebronnen zoals zon en wind.

Over gas betaal je nu ongeveer zes keer zo weinig belasting als over elektriciteit: dat moet dichterbij elkaar komen te liggen. Daarom komt er een solidariteitsbijdrage op gas. Dat levert niet alleen meer inkomsten op het zorgt er ook voor dat de vraag zal afnemen.

Met een hogere prijs voor gas wordt het sneller rendabel om gebouwen beter te isoleren of te verwarmen met een zonneboiler of aardwarmte. Ook komt er meer vraag naar elektriciteit uit zon en wind.

GroenLinks wil niet dat mensen met de laagste inkomens de dupe worden van deze maatregel. Voor de eerste 1500 m³ gas blijft de korting bestaan: dat is het gasverbruik van een gemiddeld huishouden. Eigenaars van een groot

huis zonder optimale isolatie zullen wel iets van de verhoging merken: zij zijn in 2020 ongeveer €15 meer kwijt per maand. Bewoners van goed geïsoleerde huizen, appartementen en flats merken hier niets van. Vooral de grootverbruikers worden extra belast.

In 2016 levert deze maatregel 150 miljoen euro op. Dit loopt op tot 750 miljoen euro in 2020.

Minder winst voor de NAM

De NAM verdient al jaren heel erg veel geld met het oppompen van het Groningse gas. Jaarlijks 900 miljoen tot 1,3 miljard. Deze winst wordt verdeeld tussen de moederbedrijven Shell en ExxonMobil. Ook de NAM zou moeten bijdragen aan het mogelijk maken van een lagere winning. De NAM moet gaan betalen voor het gas dat zij zelf gebruiken bij de gaswinning. Bovendien kan de winst best omlaag.

Jaarlijks levert dit 400 miljoen euro op.

Meevallers

Met deze maatregelen vangen we de grootste inkomstenderving op en we stimuleren energiebesparing en de overstap naar schone energie. Vanaf 2019 zorgen deze maatregelen voor een positief resultaat voor de schatkist. Het resterende bedrag dekken we

uit meevallers op de begroting. Wij verwachten daarbij dat het resterende bedrag uiteindelijk veel kleiner zal zijn dan 2,5 miljard euro. Een daling van de gasprijs met 20% is nog niet verwerkt in de begrotingscijfers. Als deze daling wel wordt meegerekend over de periode 2015-2020 komt het resterende bedrag neer op 800 miljoen.

Tabel. Overzicht kosten en baten

	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2015 - 2020
Solidariteits- bijdrage gas	€ 0	€ 151	€ 302	€ 453	€ 605	€ 756	€ 2.267
Minder winst NAM		€ 400	€ 400	€ 400	€ 400	€ 400	€ 2.000
Slimmer top- sectorenbeleid	€ 150	€ 300	€ 500	€ 500	€ 500	€ 500	€ 2.450
Subtotaal opbrengsten	€ 150	€ 851	€ 1.202	€ 1.353	€ 1.505	€ 1.656	€ 6.717
Kosten van minder winnen	€ -1.780	€ -1.780	€ -1.719	€ -1.528	€ -1.337	€ -1.146	€ -9.290
Totaal	€ -1.630	€ -929	€ -517	€ -175	€ 168	€ 510	€ -2.573

GroenLinks

Postbus 8008

3503 RA Utrecht

www.groenlinks.nl

GROENLINKS